

POSUDEK *MAGISTERSKÉ* PRÁCE

Typ posudku: *oponentský*

Autor práce: Lenka Pitrová

Název práce: Nezletilé matky rodičovské generace 70. a 80. let

Konzultant: PhDr. Hana Maříková, Ph.D

Oponent: Doc. Milan Tuček, CSc

Navržené hodnocení: *dobře*

Zdůvodnění Vašeho hodnocení práce (zejména výhrad a kritických připomínek) rozepište podle níže uvedených kritérií.

1. Je cíl práce (výzkumná otázka) jasně formulován a odpovídají mu závěry? Je práce vhodně strukturována?

Cíl práce je jasně zformulován ve stručném úvodu a odpovídá projektu. Jde o empirickou práci, která je postavena na zmapování životních příběhů téměř desítky nezletilých matek. V úvodu je vysvětleno, proč je problematika nezletilých matek zkoumána s určitým odstupem (zkoumají se životní příběhy matek, kterým je nyní minimálně čtyřicet let). Práce je přehledně strukturována. Pokud jde o výzkumnou otázku (str. 22 “jak někdejší nezletilé matky vnímají svůj dosavadní život“, s cílem odpovědět, zda nezletilé mateřství vedlo či nevedlo ke „zkaženému“ životu), je v práci zřetelně zodpovězena na základě provedeného výzkumu (k jeho adekvátnosti se vyjadřuji v bodě 3).

2. Opírá se autor o dostatek literatury relevantní tématu práce? Využívá i cizojazyčné texty.

Rozsah literatury je více než dostačující.

3. Jaká je kvalita použitých dat nebo zdrojů (včetně jejich výběru, sběru a popisu) a metod jejich analýzy?

Za určitý problém považuji soubor vyšetřených nezletilých matek. Chápu, že bylo obtížné najít ženy, které splňovaly podmínku nezletilého těhotenství, ale přece jen by bylo podle mne nutné od samého počátku sledovat nějakou koncepci výběru: myslím, že vyšetřený soubor je značně homogenní, že v souboru chybí zastoupení skupin žen, o kterých se ví, že mezi nimi je častý výskyt nezletilých matek (např. rómské etnikum, určité sociální prostředí, určitá situace výchozí rodiny). Dané složení vyšetřeného souboru pak může vést k výsledkům, které neodpovídají zjištěním z citovaných zdrojů.

Také nepovažuji za zcela domyšlené, že polovina informátorek se stala matkami koncem 80. let (dvě dokonce roku 89): rámování jejich životních příběhů je nutně jiné než matek ze 70. let. Tato rozdílná situace se nijak neodráží v interpretaci dat.

I když je jistě možné šetřit pouze osudy nezletilých matek, myslím, že by bylo vhodné mít „kontrolní skupinu“ matek ze 70.ých let, které měly děti v dospělém věku. Komparace by umožnila hlubší porozumění určitým momentům životních příběhů nezletilých matek.

Myslím, že i nějaká informace zjištěná od otců (vesměs manželů) respondentek by byla pro interpretaci dat přínosem.

K metodě analýzy nemám větších výhrad. Je provedena pečlivě a s dostatečným nadhledem. Jediné, co postrádám je nějaké zobecnění „časových os“, které jsou uvedeny v příloze.

4. *Jaká je kvalita argumentů, o něž autor opírá závěry, k nimž dospěl/a?*

Kvalita argumentů je podle mne ovlivněna výše zmíněnou problematičností vyšetřeného vzorku respondentek.

5. *Jsou v práci autora/autorčina tvrzení a zjištění jasně odlišena od tvrzení a zjištění převzatých?*
Ano.

6. *Jaká je úroveň odkazového aparátu, jazyka a dalších formálních náležitostí?*

Ke gramatické stránce práce nemám žádné výhrady. Podobně bez výhrad je citování ze zdrojů jak tištěných, tak elektronických.

7. *Jiné přednosti a/nebo nedostatky, které neodpovídají výše uvedeným kritériím (jsou-li jaké).*

8. *Náměty na diskuzi při obhajobě práce.*

-do jaké míry jsou překvapivá zjištění, která neodpovídají zjištěním z citovaných zdrojů, daná vzorkem komunikačních partnerek?

-myslíte si, že by byla situace nezletilých matek z devadesátých let jiná?

9. *Celkové hodnocení práce:*

Práce je postavena na rozboru a interpretaci vlastního (nepochybně unikátního) výzkumu. Autorka v úvodu slibuje teoretický vzhled do problematiky – podává ale jen přehled zjištění, které se týkají těhotenství v době nezletilosti. Práci chybí nějaká obecnější sociologická konceptualizace. I zarámování do období 70.-80. let je jen velice povrchní a nijak není reflektována změněná situace po roce 89 (vlastně zarámování druhé poloviny života informátorek). Do jisté míry objevná výsledná zjištění, která neodpovídají závěrům z odborných studií či stereotypům tradovaným ve společnosti, nejsou podrobena kritické diskuzi zahrnující omezení metodiky šetření nebo dobové souvislosti.

Vzhledem k uvedeným výhradám navrhuji hodnocení dobře, případně velmi dobře v závislosti na průběhu obhajoby.

Datum: 12.1. 2015

Podpis: